

Podział permutacji na cykle

- Typ permutacji $\pi \in S_n$ to wektor $(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ gdzie α_i jest liczbą i -elementowych cykli w rozkładzie π . Możemy go zapisać jako $[1^{\alpha_1} 2^{\alpha_2} \dots n^{\alpha_n}]$
- np. dla $\pi = \{3, 6, 2, 4, 0, 5, 1\}$ mamy:
  - $\pi = (0, 3, 4)(1, 6)(2)(4)$
  - π jest typu $[1^2 2^1 3^1]$

Podział permutacji na cykle

- $\alpha_1 + \dots + \alpha_n = c(\pi)$
- $1\alpha_1 + 2\alpha_2 \dots + n\alpha_n = n$
- Liczba permutacji w S_n typu $(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ to
- $$\frac{n!}{1^{a_1} 2^{a_2} \dots n^{a_n} a_1! \dots a_n!}$$
- np. liczba permutacji dla $3^1 = 3!/3^1 1! = 2$

Permutacja sprzężona

- Permutacja sprzężona do permutacji $\pi, \rho \in S_n$ to każda permutacja postaci $\sigma\pi\sigma^{-1}$, gdzie $\sigma \in S_n$
- Permutacje $\pi, \rho \in S_n$ mają ten sam typ wtedy i tylko wtedy, gdy są sprzężone.

Transpozycja

- Transpozycja to permutacja w S_n (dla $n \leq 2$) typu $[1^{n-2}2^1]$. Innymi słowy, transpozycja dokonuje tylko jednego przestawienia dwóch elementów ze zbioru n -elementowego.
- Np. Dla permutacji $\pi \in S_7$ zadanej jako $\{0, 1, 5, 3, 4, 2, 6\}$ mamy:
  - $\pi = (0)(1)(25)(3)(4)(6)$
  - π ma typ $[1^5 2^1]$
  - π jest transpozycją

Transpozycja

- Dowolny cykl z S_n jest złożeniem $n-1$ transpozycji. Np. $\pi = \{x_1, x_2, \dots, x_{n-1}, x_0\}$ jest następującym złożeniem transpozycji:
 $(x_0, x_{n-1})(x_0, x_{n-2}) \dots (x_0, x_2)(x_0, x_1)$
- Np. dla $\pi = (0,2,5)(1,3,4,6)$
  - $(1,3,4,6) = (1,6)(1,4)(1,3)$
  - $(0,2,5) = (0,5)(0,2)$
  - $\pi = (0,5)(0,2)(1,6)(1,4)(1,3) = (1,6)(1,4)(1,3)(0,5)(0,2)$

Parzystość permutacji

- Permutacja parzysta to permutacja będąca złożeniem parzystej liczby transpozycji.
- Permutacja nieparzysta to permutacja będąca złożeniem nieparzystej liczby transpozycji.
- Znak permutacji π to $\text{sgn}(\pi) = (-1)^r$, gdzie r jest liczbą transpozycji, na które można rozłożyć π .
- $\text{sgn}(\text{id}_X) = 1$
- $\text{sgn}(\sigma\pi) = \text{sgn}(\sigma)\text{sgn}(\pi)$
- $\text{sgn}(\pi) = \text{sgn}(\pi^{-1})$

Liczby Stirlinga

- Liczba Stirlinga dla cykli $\left[\begin{smallmatrix} n \\ k \end{smallmatrix} \right]$ (często nazywana liczbą Stirlinga pierwszego rodzaju) to liczba permutacji zbioru n -elementowego złożonych z dokładnie k cykli, czyli takich permutacji $\pi \in S_n$, że $c(\pi) = k$. Przyjmujemy, że $\left[\begin{smallmatrix} 0 \\ 0 \end{smallmatrix} \right] = 1$, a więc że jest jedna permutacja zbioru pustego bez cykli (funkcja pusta). Przyjmujemy, że $\left[\begin{smallmatrix} n \\ k \end{smallmatrix} \right] = 0$ dla $k < 0$.
- Permutacje Z_4 złożone z 2 cykli:
  - (012)(3)   (021)(3)   (023)(1)   (032)(1)
  - (013)(2)   (031)(2)   (123)(0)   (132)(0)
  - (01)(23)   (02)(13)   (03)(12)   czyli $\left[\begin{smallmatrix} 4 \\ 2 \end{smallmatrix} \right] = 11$

Liczby Stirlinga

$$\left[\begin{matrix} n \\ 0 \end{matrix} \right] = 0 \text{ dla } n > 0$$

$$\left[\begin{matrix} n \\ 1 \end{matrix} \right] = (n-1)!$$

$$\left[\begin{matrix} n \\ n-1 \end{matrix} \right] = \binom{n}{2}$$

$$\left[\begin{matrix} n \\ n \end{matrix} \right] = 1$$

$$\left[\begin{matrix} n \\ k \end{matrix} \right] = 0 \text{ dla } k > n$$

$$\sum_{i=0..n} \left[\begin{matrix} n \\ i \end{matrix} \right] = n! \text{ (liczba permutacji)}$$

$$\sum_{i=0..n} i \left[\begin{matrix} n \\ i \end{matrix} \right] = n! H_n$$

Trójkąt Stirlinga dla cykli

$$\begin{bmatrix} n \\ k \end{bmatrix} = (n-1) \begin{bmatrix} n-1 \\ k \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} n-1 \\ k-1 \end{bmatrix} \quad \text{dla } 0 < k \leq n$$

				1				
				0	1			
			0	1	1			
		0	2	3	1			
	0	6	11	6	1			
0	24	50	35	10	1			
0	120	274	225	85	15	1		

Liczby Stirlinga dla podziałów

- Liczba Stirlinga dla podziałów $\left\{ \begin{matrix} n \\ k \end{matrix} \right\}$ (często nazywana liczbą Stirlinga drugiego rodzaju) to liczba podziałów zbioru n -elementowego na dokładnie k bloki (parami rozłączne podzbiory). Znow przyjmujemy, że $\left\{ \begin{matrix} 0 \\ 0 \end{matrix} \right\} = 1$ oraz $\left\{ \begin{matrix} n \\ k \end{matrix} \right\} = 0$ dla $k < 0$.
- Permutacje Z_4 złożone z 2 bloków:
  - $\{012\}\{3\}$ $\{023\}\{1\}$
  - $\{013\}\{2\}$ $\{123\}\{0\}$
  - $\{01\}\{23\}$ $\{02\}\{13\}$ $\{03\}\{12\}$ czyli $\left\{ \begin{matrix} 4 \\ 2 \end{matrix} \right\} = 7$

Liczby Stirlinga

$$\left\{ \begin{matrix} n \\ 0 \end{matrix} \right\} = 0 \text{ dla } n > 0$$

$$\left\{ \begin{matrix} n \\ 1 \end{matrix} \right\} = 1 \text{ dla } n > 0$$

$$\left\{ \begin{matrix} n \\ 2 \end{matrix} \right\} = 2^{n-1} - 1 \text{ dla } n > 0$$

$$\left\{ \begin{matrix} n \\ n \end{matrix} \right\} = 1$$

$$\left\{ \begin{matrix} n \\ n-1 \end{matrix} \right\} = \binom{n}{2}$$

$$\left\{ \begin{matrix} n \\ k \end{matrix} \right\} \leq \left[\begin{matrix} n \\ k \end{matrix} \right]$$

$$\left\{ \begin{matrix} n \\ k \end{matrix} \right\} = 0 \text{ dla } k > n$$

Trójkąt Stirlinga dla podziałów

$$\left\{ \begin{matrix} n \\ k \end{matrix} \right\} = k \left\{ \begin{matrix} n-1 \\ k \end{matrix} \right\} + \left\{ \begin{matrix} n-1 \\ k-1 \end{matrix} \right\} \quad \text{dla } 0 < k \leq n$$

				1				
				0	1			
			0	1	1			
		0	1	3	1			
	0	1	7	6	1			
	0	1	15	25	10	1		
0	1	31	90	65	15	1		

Dla skończonych zbiorów X, Y liczba surjekcji

$$X \rightarrow Y \text{ wynosi: } |Y|! \binom{|X|}{|Y|}$$

Liczba Bella

- to liczba podziałów zbioru n-elementowego, czyli:

$$B_n = \sum_{i=0..n} \left\{ \begin{matrix} n \\ i \end{matrix} \right\}$$

- Kolejne liczby Bella (od n=0):
  - 1, 1, 2, 5, 15, 52, 203, 877, 4140, 21147, 115975

$$B_{n+1} = \sum_{i=0..n} \binom{n}{i} B_i$$